

GJERDRUM
KOMMUNE

Tegn og signaler - på bekymring

TEGN PÅ BEKYMRING

Det kan ofte være vanskelig å vite om barnet utsettes for omsorgssvikt eller om det er andre problemer i familien.

Noen barn viser ikke tydelige symptomer selv om foresatte strever med psykiske vansker, volds- og/eller rusproblemer.

Vær alltid oppmerksom hvis et barn er overdrevent ansvarlig og tilpansningsdyktig.
Barn vil ofte kompensere for manglende omsorg og ta rollen som voksen og ansvarlig, noe som kan opptre i familier med problemer knyttet til psykiske vansker, volds- og/eller rusproblemer.
Det kan medføre større risiko for utvikling av egne vansker på sikt.

Alle signalene som er nevnt kan variere. De kan opptre alene eller i kombinasjon med hverandre.
Å være bekymret for kun ett av signalene kan i noen tilfeller være nok.
Analyser bekymringen og vurder om den bør føre til handling.

Selv om foresatte noen ganger kan gjøre dumme valg, kan de være gode foreldre på andre områder

BARN SIGNALER

Vage signaler som gir følelse av uro
Sen utvikling
Utrøstbar eller søker ikke trøst
Tristhet, depresjon, tilbaketrekning
Angst, overdreven bekymring
Lite mimikk og følelsesuttrykk.
Aggressiv atferd, unormale sinneutbrudd som ikke står i samsvar med situasjonen
Raske/uforklarlige følelsessvingninger
Lav selvfølelse og egenverd
Hukommelse/konsentrasjonsvansker
Motorisk urolig, unormalt trett
Spisevansker
Ufrivillig vannlating og/ eller avføring
Svært pliktoppfyllende og ansvarsfull
Ekstra ressurssterk/tilpansningsdyktig
Overdrevent vennlig og «pleasende»
Problemer m venner/ sosial kontakt
Svak evne til empati/ innlevelse
Ingen/lite fri fantasilek/ rollelek
Repeterende, kontrollerende i lek
Seksualisert språk, atferd som ikke samsvarer med alder. Tegninger/lek.
Mangelfullt rundt matpakke, gymtøy, renslighet/ hygiene, klær/ utstyr, skolearbeid/lekser mm.
Høyt fravær fra barnehage og skole
Lav interesse for skolen, skulk
Klager over tilbakevendende magesmerter, hodepine, kvalme
Barnet kommer med utsagn om utrygghet, berusede voksne, krangling, vold, urimelige krav/straff, overgrep mm.

FORESATTES SIGNALER

Psykiske vansker,
volds- og rusproblemer gir
stor utrygghet for barn

Gjennomgående stresset og urolig ved henting og levering.
Ofte andre som henter og bringer.
Manglende tilbakemeldinger på beskjeder, vanskelig å få tak i.
Overdrevent vennlig, pliktoppfyllende
Hukommelsesvansker og/ eller konsentrasjonsvansker.
Virker ofte trist eller deprimeret.
Humørsvingninger; irritabel, lett antenkelig, sint eller virker truende.
Går raskt i forsvar, tar overdreven skyld eller bortforklarer hendelser.
Lukter alkohol og/eller virker ruset.
Sløv, trøtt, fjern, rastløs, urolig.
Unnviker kontakt med personalet.
Deltar sjelden i møter/arrangementer
Beskriver oppfattelse av egen uviktighet i forhold til barnet.
Har lite tid til barnet sitt, likegyldig.
Klarer ikke å beskrive barnet sitt.
Lite konsekvent i oppdragelsen, hva som er tillatt/ikke tillat svinger med dagsformen.
Urealistiske forventninger til barnets kompetanse og behov, ut fra alder.
Høyt konfliktnivå mellom foresatte.

SIGNALER I SAMSPILL

Barnet søker ikke trøst hos foresatte når det ellers er naturlig.
Barnet reagerer ikke når foresatte går fra dem, eller hyler/klenger mer enn det som er vanlig.
Foresatte matcher ikke barnets følelsesuttrykk adekvat, feks avlede gråt i stedet for trøst.
Konfliktfylt samspill foresatte- barn.
Foresatte viser lite medfølelse og er uoppmerksomme.
Foresatte framstår som lite engasjerte i barnet, "utmeldte".
Barnet er ekstremt opptatt av foresatte eller virker redd dem.
Barnet viser aggresjon/ sinne mot foresatte.
Barnet deler ikke glede med foresatte, ved å søke kontakt med kropp, blick eller stemme.
Foresatte avventer ikke barnets signaler, orientert mot egne behov.
Ofte uttrykt som stress, men ved nærmere ettersyn kan man se et mønster i at barnets signaler ikke fanges opp og besvares.
Irritasjon og sinne mot barnet ved henting og levering.
Barnet er klengete og/eller sutrete, og det tilsvarer ikke situasjonen.
Barnet avviser eller er lite interessert i foresattes forsøk på kontakt.